

TERUGBLIK 'STEMMEN UIT DE LOOPGRAVEN'

Gedichten van soldaten uit de Grote Oorlog op het podium verklankt

Dit jaar wordt in Nederland groots herdacht dat 75 jaar geleden onze bevrijding begon van de bezetting door de nazi's. Minder sterk leeft bij ons de oorlogsperiode '14-'18. Daarin bleven wij neutraal maar deze oorlog staat in al haar gruwelijkheden zo bij onze buurlanden op het netvlies dat zij deze kennen als de *Grote Oorlog*. Ónze viering is voor Cultuur Overdag aanleiding geweest om stil staan bij deze Grote Oorlog en de verschrikkingen van oorlog in het algemeen. Tegen die achtergrond vond op 17 september jl. in *De Watermolen van Opwetten* een prachtige voorstelling plaats: 'Stemmen uit de Loopgraven'.

In de voorstelling verklankten Lizet van Beek (zang) en John Nuyten (gitaar) gedichten die door soldaten in '14-'18 aan het front en in de loopgraven zijn geschreven. Waarbij het niet ging over het gebulder van kanonnen, het sterven van kameraden of andere oorlogsverschrikkingen, maar eerder over aangrenzende 'gewone' zaken. Zoals iemand die wacht op een brief van zijn geliefde. Of iemand die met een van de eerste automobielen langs de frontlijn rijdt. Dan wel iemand die verrast luistert naar het gezang van leeuweriken in de ochtend. En dat alles in het besef dat het morgen voor iedereen afgelopen kan zijn en we daarin allemaal zonder onderscheid van rang en stand gelijk zijn.

De dichter-soldaten, van afkomst geheel verschillend, koesterden elk de hoop van een nog komend na-oorlogsleven in cultuur, wetenschap of politiek. Maar het oorlogsgeweld heeft daaraan een abrupt einde gemaakt.

De gedichten van Franse, Duitse en Engelse soldaten werden tot leven gebracht in de vorm van prachtige warm gezongen liederen door Lizet van Beek met een virtuoze begeleiding op gitaar door John Nuyten. Lizet en John gaven er telkens een heldere korte toelichting bij, over de persoon van de dichter en de achtergrond van het gedicht, vaak als brief aan het thuisfront. Tegelijkertijd werden in zwart/wit zowel foto's als filmmateriaal vertoond van scènes aan het front of in de loopgraven. Bijzonder indrukwekkend.

Voor het relatief kleine aantal toeschouwers (de voorstelling had meer verdiend) werd het onontkoombaar duidelijk dat vrede niet vanzelfsprekend is maar gekoesterd moet worden. De wijze waarop Lizet en John via deze voorstelling de brug van toen naar nu hebben geslagen heeft dat nog eens invoelbaar gemaakt en bij de toehoorders een diepe indruk achtergelaten.

Bekijk hieronder de door Annette Stevens gemaakte foto's en een compilatie van beeld- en geluidsfragmenten van deze bijzondere voorstelling.

